

การศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ

The Study of The Outcome of Reading Comprehension Development of Prathomsuksa 1 Students Using Drawing Activities

บุหงา วารินทร์ (Bu-nga Warin) *

สมบัด ตัญตรีรัตน์ (Sompatt Tanrairat, Ed.) **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ กำหนดเกณฑ์ผ่าน 70/70 กลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองหนองพะเนาวิมตรภาพที่ 126 อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30 คน การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre - Experimental Research) โดยการศึกษากลุ่มทดลองแบบกลุ่มเดียว (The One - Shot Case Study) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ จำนวน 9 แผน ใช้เวลา 18 ชั่วโมง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ 2.1) แบบประเมินผลงานของนักเรียน (Scoring Rubric) 2.2) แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1.1) การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 1.2) การหาค่าความยากง่าย 1.3) การหาค่าอำนาจจำแนก และ 1.4) การหาค่าความเชื่อมั่น 2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 2.1) ค่าเฉลี่ย \bar{X} 2.2) ค่าร้อยละ 2.3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ มีคะแนนผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านเท่ากับ 78.87/93.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 70/70

คำสำคัญ: ความเข้าใจในการอ่าน, กิจกรรมการวาดภาพ

Keywords: Reading Comprehension, Drawing Activities

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The objectives of this study were to 1) investigate the outcome of reading comprehension development of Prathomsuksa I students using drawing activities. The research specified that at least 70 percent of students made score of 70 percent or higher. The target group was 30 Prathomsuksa I students who studies in the 2nd semester of the 2011 academic year at Ban Nong Panouw Mitraparp No. 126, Swang Dan Din District under Primary Education Office, Service area II. The Pre-Experimental Research Design was employed in this study with One-Shot Case Study approach. The research instruments were 1) data collection tools; (1) innovation for learning organization with the drawing activities for reading comprehension development, (2) nine lesson plans in drawing activities for reading comprehension development taught for 18 hours, 2) tools for data collection in reading comprehension evaluation ; (1) scoring rubric evaluation form for students' task (2) a test for reading comprehension ability. Two steps of data analysis were done; 1) content validity, difficulties level, discrimination power and reliability were conducted in order to find the effectiveness of the tools, 2) means, standard deviation and percentage were used for data analysis.

The research findings are as follows:

The development of reading comprehension of Prathomsuksa I students using drawing activities revealed that 93.33 percent of students had learning achievement scores of 78.87 percent which higher then the specific criterion of 70/70.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการศึกษาของไทยในปัจจุบัน พบว่าการอ่านเป็นปัญหาระดับชาติของไทย เพราะคนไทยมีปัญหาด้านทักษะการอ่าน ดังจะเห็นได้จาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, 2552) กล่าวว่า จากการรายงานผลการประเมินความสามารถในการอ่าน ขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ผลปรากฏว่าคนไทยมีความสามารถในการเข้าใจเรื่อง ที่อ่านอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานของ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ระบุว่านักเรียนไทยที่มีอายุ 15 ปี จำนวนร้อยละ 37 มีความสามารถในการอ่านอยู่ในเกณฑ์ต่ำเช่นเดียวกัน ย่อมส่งผลให้การเรียนวิชาอื่น ๆ อ่อนตามไปด้วยรายงาน ผลการสอบระดับชาติ (o-net) ของนักเรียนส่วนใหญ่ ต่ำกว่าร้อยละ 50 ในทุกรายวิชา การประเมินผลสัมฤทธิ์

การเรียนภาษาไทยของนักเรียนทุกระดับตั้งแต่ปี 2539 - 2552 อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 มีผลบ่งชี้ว่า การเรียนการสอนยังต้องพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษา ของชาติและเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านงอนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ 126 อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร (สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2, 2554) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ที่ได้จากรายงานผลการทดสอบระดับชาติ ในปีการศึกษา 2553 มีคะแนนเฉลี่ย 55.45 และด้าน การอ่านมีคะแนนเฉลี่ย 59.96 และจากรายงานผล การประเมินคุณภาพระดับท้องถิ่น (LAS) ปีการศึกษา 2553 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 58.19

และด้านการอ่านมีคะแนนเฉลี่ย 56.63 ซึ่งสอดคล้อง ผลการสังเกตความสามารถในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าปัญหาที่สำคัญในการอ่าน ของนักเรียนคือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ทำให้ไม่ได้ประโยชน์จาก การอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ และการศึกษา วิชาต่าง ๆ ด้วย

จากประสบการณ์การสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และจากการวิเคราะห์ผลการอ่าน ของนักเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ของผู้วิจัย ทำให้ทราบถึงปัญหาในการอ่านของ นักเรียน คือนักเรียนส่วนใหญ่อ่านหนังสือออก แต่อ่าน หนังสือไม่เป็น อ่านแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่านได้ ขาดความเข้าใจ ในการอ่าน ทำให้ ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เล่าเรื่องย่อจากเรื่อง ที่อ่าน และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข เพราะพฤติกรรมการอ่าน ดังกล่าว เป็นตัวชี้วัดสำคัญที่นักเรียนต้องมีความ สามารถผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ด้วยเหตุผลที่การอ่าน มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน การจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถ ในการอ่านจึงมีความจำเป็นสำหรับครูผู้สอน

การใช้นิทานเป็นสื่อการอ่าน มีความสำคัญ ต่อการฝึกทักษะการอ่าน และนำนักเรียนไปสู่กิจกรรม ต่าง ๆ ทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น และช่วยพัฒนา ความเข้าใจในการอ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งตรงกับ แนวคิดของ บันลือ พฤกษ์วัน (2533) ได้กล่าวว่า การใช้นิทานเป็นสื่อทำให้นักเรียนชอบและรักการอ่าน มากขึ้น เมื่อนักเรียนชอบก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี มีความสุข และมีความเพลิดเพลินในการอ่านสอดคล้อง กับแนวคิดของ ละออ คันธวงศ์ (2551) กล่าวว่า นิทานสามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ให้แก่เด็ก ช่วยพัฒนาจิตใจเด็กให้นุ่มนวล และมีนิสัยรักการอ่าน

การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับความสนุกสนาน ตื่นเต้น และน่าสนใจ โดยการใช้นิทานเป็นสื่อในการอ่าน

กิจกรรมหลังการอ่านให้นักเรียนวาดภาพเพื่อสื่อถึง ความเข้าใจในการอ่าน การใช้กิจกรรมการวาดภาพ ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ตรงกับแนวคิดของ วิรุณ ตั้งเจริญ (2526) กล่าวว่า การวาดภาพต้องอาศัย องค์ประกอบทางด้านการคิด ขณะที่เด็กวาดภาพ เขาจะจัดระบบความคิดอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง ในการวาดภาพแต่ละครั้ง ภาพวาดของเด็กจะเปลี่ยน ไปตามแง่มุมความคิดต่าง ๆ ซึ่งความคิดทั้งหมด ย่อมมีความหมายสำหรับเขา การวาดภาพของเด็ก จึงเปรียบเสมือนการแสดงออกทางความคิดของเด็ก นั้นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มัณฑนา นวลสิงห์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรม การวาดภาพประกอบการเล่านิทานที่มีต่อความคิด สร้างสรรค์ และการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนทดลอง

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกิจกรรม การวาดภาพ โดยเริ่มจากทักษะการอ่านนิทาน เก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน แล้วถ่ายทอดความคิด เป็นภาพวาดที่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นกระบวนการที่ มุ่งเน้นการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน เพื่อให้นักเรียน สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ตอบคำถาม จากเรื่องที่อ่าน เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน คาดคะเน เหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน ช่วยกันสรุปเขียนแผนผัง ไคร่งเรื่อง แล้วรวบรวมความคิดนำเสนอในรูปของ การวาดภาพประกอบเรื่องจากนิทานที่อ่าน ผลจากการ วาดภาพจะเป็นการแสดงถึงความเข้าใจในการอ่านของ นักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความเข้าใจ ในการอ่านของนักเรียนให้ดีขึ้น และเป็นการเตรียม นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเข้ารับการประเมิน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติต่อไป

คำถามการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วย กิจกรรมการวาดภาพ มีผลการพัฒนาความเข้าใจ ในการอ่านตามเกณฑ์หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรม การวาดภาพ กำหนดเกณฑ์ผ่าน 70/70

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความเข้าใจในการอ่าน** หมายถึง การอ่านที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียนแผนผังโครงเรื่องจากเรื่องที่อ่าน และวาดภาพประกอบเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้

2. **ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน** หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินผลงานของนักเรียน (Scoring Rubrics) และคะแนนจากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน โดยกำหนดเกณฑ์ 70/70

70 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินผลงานและการทดสอบของนักเรียน ร้อยละ 70 ขึ้นไป

70 ตัวหลัง หมายถึง จำนวนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป

3. **กิจกรรมการวาดภาพ** หมายถึง กิจกรรมหลังการอ่านที่นักเรียนวาดภาพประกอบเรื่อง โดยมีองค์ประกอบของภาพตามเกณฑ์การตรวจงาน ดังนี้ ตัวละครในเรื่อง สถานที่และเหตุการณ์ในเรื่อง ภาพวาดสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และผลงานประณีตสวยงาม

4. **นวัตกรรม“กิจกรรมการวาดภาพ”** หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน โดยมีขั้นตอนที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) อ่านเรื่องเพลินใจ 2) เล่าให้กันฟัง 3) เขียนผังโครงเรื่อง 4) ต่อเนื่องวาดภาพ (เป็นขั้นตอนให้วาดภาพจากเรื่องที่อ่าน)

5. **แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วัตกรรมการ“กิจกรรมการวาดภาพ”** หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และใช้วัตกรรมการวาดภาพเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน

18 ชั่วโมง ที่มีรูปแบบ และมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 อ่านเรื่องเพลินใจ นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกัน จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน สนทนา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านร่วมกัน ขั้นที่ 2 เล่าให้กันฟัง นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน และส่งตัวแทนมาเล่าให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ 3 เขียนผังโครงเรื่อง นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน แล้วเขียนสรุปลงในแผนผังโครงเรื่องตามใบงานขั้นที่ 4 ต่อเนื่องวาดภาพ นักเรียนเก็บใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน แล้วถ่ายทอดความคิดเป็นภาพวาดที่มีองค์ประกอบของภาพตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ ตัวละครในเรื่อง สถานที่และเหตุการณ์ในเรื่อง ภาพวาดสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และผลงานประณีตสวยงาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย** กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองพะเนาวิมลมิตรภาพที่ 126 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30 คน

2. **รูปแบบในการวิจัย** การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre-Experimental Design) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยการศึกษา กลุ่มทดลองแบบกลุ่มเดียว (The One-Shot Case Study)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน

4. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล
ความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่

- 1) แบบประเมินผลงานของนักเรียน (Scoring Rubrics)
- 2) แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

5. การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางโดยเฉพาะสาระที่ 1: การอ่าน
- 2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนความเข้าใจในการอ่าน รูปแบบวิธีการสอนและองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อศึกษาขั้นตอน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ วิเคราะห์เนื้อหา เวลาเรียนกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลเครื่องมือ และเครื่องมือวัดและประเมินผลที่จะนำมาใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
- 3) ศึกษารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ
- 4) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนเสร็จแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม นำผลมาวิเคราะห์หาค่า IOC
- 5) พิจารณาสื่อและคัดเลือกสื่อ โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกนิทาน คือ มีเนื้อหาสาระ สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ผล ดังนี้ ได้แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ จำนวน 9 แผน เวลา 18 ชั่วโมง

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านได้แก่ แบบประเมินผลงานของนักเรียน (Scoring Rubrics) และแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนเพื่อออกแบบ Scoring Rubrics 2) สร้างข้อสอบ วัดความเข้าใจในการอ่าน เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขผลที่ได้คือได้แบบประเมินผลงานของนักเรียน (Scoring Rubrics) และแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน มีค่าความยากง่าย (P) ได้ค่า = 0.23-0.60 ค่าอำนาจจำแนก (B) ได้ค่า = 0.25-0.75 และค่าความเชื่อมั่น (R_{CC}) ได้ค่า = 0.93

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ดังนี้ 1) ปฐมนิเทศกลุ่มเป้าหมายเพื่อชี้แจงและสร้างความเข้าใจกับนักเรียน 2) ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ จำนวน 9 แผน ใช้เวลา 18 ชั่วโมง 3) ขณะดำเนินการจัดการเรียนรู้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การตรวจผลงานของนักเรียน 4) นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน 5) นำคะแนนที่ได้จากการประเมินผลงานนักเรียน และคะแนนจากการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน มาประเมินสรุป

7. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และคะแนนจากการประเมิน ผลงาน มาวิเคราะห์ หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัยผล

การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ พบว่า ผลการพัฒนาความเข้าใจใน

การอ่านมีค่าเท่ากับ 78.87/93.33 แสดงว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 78.87 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปเท่ากับร้อยละ 93.33 จึงสรุปได้ว่านักเรียนมีผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านผ่านเกณฑ์ 70/70 และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 78.87/93.33

2. อภิปรายผลการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และได้ นำสาระที่ 1 การอ่าน มาตราฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ตามตัวชี้วัด ที่ 3) ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4) เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน และ 5) คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน แล้วนำตัวชี้วัดดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านด้วยกิจกรรมการวาดภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านผ่านเกณฑ์ และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจตสุภา สอนใจ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้นิทานเป็นสื่อเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

การตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2 นักเรียนยังขาดความมั่นใจ ไม่สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ทำให้ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร แต่เมื่อได้ฝึก และได้รับข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3-9 นักเรียนมีผลของคะแนนดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ เบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom, 1984) อ้างใน สุกัญญา ศรีสืบสาย (2553) กล่าวว่า การใช้คำถามที่พัฒนากระบวนการคิดตามระดับการเรียนรู้ของ บลูม โดยเริ่มจากคิดในระดับพื้นฐาน ไปสู่ความคิดระดับสูง ผู้เรียนควรมีบทบาทในการตอบคำถาม และตั้งคำถามไปพร้อม ๆ กัน คำถามที่ส่งเสริมความรู้ ความคิด ระดับ

ความรู้ ความจำ เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำอะไร อย่างไร เมื่อใด เป็นต้น สรุปได้ว่ากิจกรรม การตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น

การเล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2 นักเรียนยังขาดความมั่นใจในการเล่าเรื่อง ยังเรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง พูดวกวนไปมา แต่เมื่อได้ฝึกและได้รับข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3-9 นักเรียนมีผลของคะแนนดีขึ้นตามลำดับ นักเรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากขึ้นผลัดเปลี่ยนกันเล่านิทานให้เพื่อน ๆ เรียงลำดับตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง เสร็จแล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นฟัง จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่านักเรียนจะช่วยกันทำงาน นักเรียนที่เรียนเก่งรู้จักช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนช้า กล้าแสดงความคิดเห็น ทำให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดของตนเอง ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งผลต่อการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น ดังที่ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2550) ได้กล่าวไว้ว่า การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกด้านต่าง ๆ กระตุ้นให้แสดงความคิดเห็น ฝึกให้มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น เพื่อนำข้อติชมมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนายิ่งขึ้น

การเขียนแผนผังโครงเรื่อง ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2 นักเรียนยังเขียนได้ไม่ดีเท่าที่ควรเรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ถูกต้อง แต่เมื่อได้ฝึกบ่อยขึ้น ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3-9 นักเรียนมีผลของคะแนนดีขึ้นตามลำดับ นักเรียนสามารถสรุปประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ดังนี้ ชื่อเรื่อง ตัวละคร สถานที่ในเรื่อง เหตุการณ์ที่เกิด ผลของเหตุการณ์ และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ละออ คันอวงค์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่าน เพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังใช้กิจกรรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน

กิจกรรมการวาดภาพจากเรื่องที้อ่านจากการตรวจผลงานการวาดภาพของนักเรียน ผู้วิจัยพบว่าจากการอ่านนิทานเรื่องเดียวกัน ภาพที่นักเรียนวาดจากความเข้าใจในการอ่าน มีทั้งภาพที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามความคิด ความเข้าใจของแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสอนของ วิรุณ ตั้งเจริญ (2526) กล่าวว่า ขณะที่เด็กวาดภาพ เขาจะจัดระบบความคิดอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในอันที่จะควบคุมการแสดงออกให้เป็นไปอย่างทีคิดคำนึง เด็กส่วนใหญ่เมื่อวาดภาพในแต่ละครั้งภาพวาดของเด็กจึงเปลี่ยนไปตามแง่มุมความคิดต่าง ๆ นั้น ซึ่งความคิดทั้งหมดย่อมมีความหมายสำหรับการวาดภาพของเด็กจึงเปรียบเสมือนการแสดงออกทางความคิดของเด็กนั่นเอง ตรงกับแนวคิดของ สัมพันธ์ เพชรสม และคณะ (2546) กล่าวไว้ว่า ภาพจากนิทาน คือ ภาพวาดตัวละครหรือจากเนื้อเรื่องที่ได้อ่านมา ภาพที่วาดจากเรื่องเดียวกันอาจเหมือนหรือต่างกันขึ้นอยู่กับจินตนาการของผู้วาด และสอดคล้องกับ เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ (มปป.) กล่าวไว้ว่า ภาพวาดจากนิทานคือภาพที่เราวาด จากนิทานที่เราได้อ่านมา อาจมีเพียงภาพเดียวหรือหลายภาพต่อกันเป็นเรื่องราวก็ได้ สรุปได้ว่ากิจกรรมการวาดภาพจากเรื่องที้อ่าน ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านผ่านเกณฑ์ และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้

1.1 การสอนอ่านเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน นักเรียนต้องมีความพร้อมด้านการอ่าน คือ อ่านหนังสือได้คล่องแล้ว จึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปได้ด้วยดี

1.2 ก่อนให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพควรตรวจสอบทักษะพื้นฐานในด้าน การวาดภาพระบายสีของนักเรียนก่อน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม

1.3 เนื้อหาที่ใช้เป็นสื่อในการฝึกอ่านไม่ควรยากและยาวเกินไป เพราะจะทำให้เด็กไม่อยากอ่าน ควรคัดเลือกให้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ ไปใช้ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรนำการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการวาดภาพ ไปใช้ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

2.3 ควรมีการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านด้วยกิจกรรมการวาดภาพจากบทอ่านหลาย ๆ รูปแบบ นอกจากการใช้นิทาน ตามความสนใจของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- เจตสุภา สอนใจธิ. (2548). **ผลการใช้นิทานเป็นสื่อตามแนวการสร้างปัญญาเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา**. โรงเรียนบ้านแม่ข่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2533). **การสอนอ่านที่สอดคล้องกับลักษณะของบทอ่าน**. มิติใหม่ในการสอนอ่าน ภาคปฏิบัติ ลำดับที่ 7. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มันทนา นวลสิงห์. (2548). **ผลของการใช้กิจกรรมการวาดภาพประกอบการเล่านิทานที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ และเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านหนองตากวย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ละออ คันธวงศ์. (2551). **ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2526) **การสร้างเสริมลักษณะนิสัยเด็กปฐมวัยด้านศิลปะ**. เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมลักษณะนิสัยเด็กระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1 - 7. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุกัญญา ศรีสืบสาย. (2553). **การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการอ่านและการคิด**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- สัมพันธ์ เพชรสม และคณะ. (2546). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ป.1 พิมพ์ครั้งที่ 2**. กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. (2552). **กับการแก้ปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสศ. ลาดพร้าว.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. (2554). **รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. กลุ่มนิเทศและติดตามผล.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2550). **พัฒนาทักษะภาษา พัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.